

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI

Simu: +255-26-2323189

Barua pepe: ps@moha.go.tz

Tovuti: www.moha.go.tz

Mji wa Serikali - Mtumba,

Mtaa wa Habari/Afya

S. L. P. 2916,

40483 DODOMA.

9 Disemba 2024

TAARIFA KWA UMMA

MSAMAHA WA MHE. RAIS WA JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
DKT. SAMIA SULUHU HASSAN KWA WAFUNGWA KATIKA KUADHIMISHA
MIAKA 63 YA UHURU WA TANZANIA BARA TAREHE 09 DISEMBA, 2024

Tarehe 9 Disemba, 2024 Taifa letu linaadhimisha Miaka 63 ya Uhuru wa Tanzania Bara. Hili ni tukio la muhimu na la kihistoria kwa Taifa letu. Katika kuadhimisha sherehe hiyo, Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, ametumia Mamlaka aliyopewa chini ya Ibara ya 45(1)(a) – (d) ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kutoa msamaha kwa wafungwa kwa masharti yafuatayo:-

1. Wafungwa wenye sifa mbalimbali wamepunguziwa robo ($\frac{1}{4}$) ya adhabu zao wanazozitumikia hivi sasa baada ya kutoa punguzo la kawaida la moja ya tatu ($\frac{1}{3}$) linalotolewa chini ya Kifungu cha 49(1) cha Sheria ya Magereza Sura ya 58. Wafungwa hao ni wale waliohukumiwa adhabu ya kifungo cha kuanzia miaka miwili (2) na kuendelea ambao wametumikia robo $\frac{1}{4}$ ya adhabu zao gerezani na walioingia gerezani kabla ya tarehe 19 Oktoba, 2024;
  - (i) Wafungwa wagonjwa wenye magonjwa ya kudumu au sugu ambao wapo kwenye hatua ya mwisho “terminal stage”. Ugonjwa na hatua hiyo vimethibitishwa na jopo la waganga chini ya uenyekiti wa **Mganga Mkuu wa Mkoa/Mganga Mkuu wa Wilaya**. Wafungwa hao kipengele cha kutumikia robo ya adhabu zao hakiwahu na makosa yao ni yenyeh sifa ya kunufaika;

- (ii) Wafungwa wote waliotumikia kifungo cha maisha gerezani bila kujali kosa ambao wametumikia adhabu zao kwa miaka kumi na tano (15) na kuendelea wamebadilishiwa adhabu zao kuwa kifungo cha miaka thelathini (30) kuanzia tarehe ya hukumu;
- (iii) Wafungwa waliobadilishiwa adhabu kwa msamaha wa Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kutoka adhabu ya kifo na kuwa kifungo cha maisha ambao wametimiza miaka kumi (10) na kuendelea tangu kupata msamaha huo, wamebadilishiwa kifungo cha maisha kuwa kifungo cha miaka thelathini (30) gerezani;
- (iv) Wafungwa wazee wenyе umri wa miaka sabini (70) au zaidi, umri huo umethibitishwa na jopo la waganga chini ya Uenyekiti wa **Mganga Mkoo wa Mkoa/Mganga Mkoo wa Wilaya**. Wafungwa hao kipengele cha kutumikia robo ya adhabu zao hakitawahusu na makosa yao yawe ni yenyе sifa ya kunufaika;
- (v) Wafungwa wa kike walioingia na ujauzito gerezani au wenyе watoto wanaonyonya;
- (vi) Wafungwa wenyе ulemavu wa mwili na akili wasio na uwezo wa kufanya kazi. Ulemavu huo umethibitishwa na jopo la waganga chini ya Uenyekiti wa **Mganga Mkoo wa Mkoa/Mganga Mkoo wa Wilaya**;
- (vii) Wafungwa waliohukumiwa adhabu ya kuwekwa kizuizini (under presidential pleasure) ambao wamekaa gerezani kuanzia miaka kumi (10) au zaidi.

2. Aidha, msamaha huo haukuwahusisha wafungwa wafuatao:-

- (i) Wafungwa wanaotumikia vifungo vya nje na wale waliowahi kukiuka masharti chini ya Sheria ya Bodi za Parole Sura ya 400 (R.E 2002), na kurudishwa gerezani kutumikia adhabu zao, Sheria ya Huduma kwa Jamii Sura ya 291 (R.E 2002) na Kanuni za kifungo cha Nje [The Prisons (Extra Mural Penal Employment) Regulations, 1968];

- (ii) Wafungwa waliopatikana na hatia na kuhukumiwa kifungo gerezani ambacho siyo cha maisha kwa makosa ya uhujumu uchumi, matumizi mabaya ya madaraka, utakatishaji wa fedha, rushwa na usafirishaji au kujihusisha kwa namna yoyote ile na madawa ya kulevyia ikiwemo bangi;
- (iii) Wafungwa waliopatikana na hatia na kuhukumiwa kifungo gerezani ambacho siyo cha maisha kwa makosa ya kujamiana, utekaji au wizi wa watoto, kupoka, kuwapa mimba wanafunzi au makosa yoyote yale yanayohusiana na ukatili dhidi ya watoto na kujihusisha kwa namna yoyote ile na biashara haramu ya binadamu;
- (iv) Wafungwa waliopatikana na hatia na kuhukumiwa kifungo gerezani ambacho siyo cha maisha kwa makosa ya kukutwa na viungo vya binadamu, unyang'anyi, unyang'anyi wa kutumia nguvu, unyang'anyi wa kutumia silaha, kumiliki silaha, risasi, milipuko au kujaribu kutenda makosa hayo;
- (v) Wafungwa wanaotumikia kifungo gerezani ambacho siyo cha maisha kwa makosa ya kujihusisha kwa namna yoyote ile na nyara za Serikali au ujangili;
- (vi) Wafungwa wanaotumikia kifungo gerezani ambacho siyo cha maisha kwa makosa ya wizi au ubadhilifu wa fedha za Serikali;
- (vii) Wafungwa waliohukumiwa adhabu ya kifo;
- (viii) Wafungwa wanaotumikia vifungo gerezani kwa makosa ya kutoroka au kujaribu kutoroka chini ya ulinzi halali au kusaidia kutendeka kwa makosa hayo;
- (ix) Wafungwa wenye makosa ya kujaribu kuua, kujaribu kujiua au kuua watoto wachanga, ugaidi, uharamia na makosa ya kimtandao (Attempt to Murder, Attempt Suicide, Infanticide, Terrorism, Piracy and Cyber Crimes);

- (x) Wafungwa wanaotumikia kifungo cha pili au warudiaji na wale waliowahi kupata msamaha wa Mhe. Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania isipokuwa kwa wafungwa walioainishwa katika sharti la 1(i, ii na iii);
- (xi) Wafungwa waliotenda makosa ya kinidhamu gerezani ambao makosa hayo hayajatimiza miaka mitatu (3) mpaka kufikia tarehe 09 Disemba, 2024;
- (xii) Wafungwa wa madeni (Civil Prisoners).

3. Wafungwa elfu moja mia tano na arobaini na nane (1548) wamenufaika na msamaha huu, ambapo ishirini na mbili (22) kati yao wanaachiliwa huru tarehe 9 Disemba, 2024 na elfu moja mia tano ishirini na sita (1526) wanabaki gerezani kumalizia sehemu ya kifungo kilichobaki baada ya kupewa msamaha huu. Ni matarajio ya Serikali kuwa wafungwa hao watarejea tena katika jamii kushirikiana na wananchi wenzao katika ujenzi wa Taifa letu na kwamba watajiepusha kutenda makosa ili wasirejee tena gerezani.

Mhe. Daniel B. Sillo(Mb)

NAIBU WAZIRI WA MAMBO YA NDANI YA NCHI

9 DISEMBA, 2024